

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет юридичний
Кафедра правосуддя та філософії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Міжнародний цивільний процес

(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми

Міжнародне право

(назва)

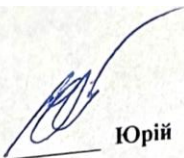
за спеціальністю 293 Міжнародне право

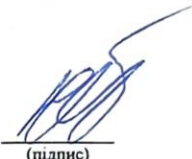
(шифр, назва)

на першому рівні вищої освіти

Суми – 2024

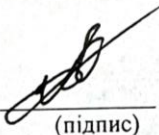
Розробник:

Юрій КОТВЯКОВСЬКИЙ, к.ю.н., доцент кафедри міжнародних відносин
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри правосуддя та філософії	протокол від <u>10.06.2024</u> № <u>13</u>
	Завідувач кафедри (підпис) Юрій КОТВЯКОВСЬКИЙ (прізвище, ініціали)

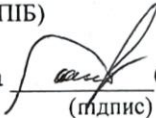
Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

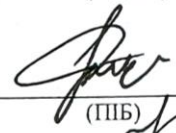
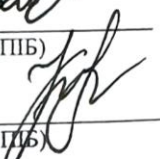
Альона КЛЮЧКО
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

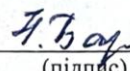

(підпис)

Олег РОГОВЕНКО
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

(ПІБ)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

(підпис)

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 21.06. 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Міжнародний цивільний процес		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний/міжнародних відносин		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Міжнародне право/293 Міжнародне право		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6.	Рівень НРК	6 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	3 курс, 6 семестр		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
		16	10	124
10.	Мова навчання	українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Котвяковський Юрій Олександрович, к.ю.н., доцент кафедри міжнародних відносин		
11.1	Контактна інформація	Кабінет 132г, e-mail: kotv7002@gmail.com, консультації щосереди 12.15-13.00		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Міжнародний цивільний процес» спрямований на вивчення теоретичних положень міжнародного цивільного процесуального права (його поняття, зміст, джерела, співвідношення із міжнародним приватним правом); правовий статус іноземних осіб, їхніх представників, перекладача та експерта з іноземного права у міжнародному цивільному процесі; принципи міжнародного цивільного процесу; інститут міжнародної підсудності цивільних справ; правову допомогу в рамках міжнародного цивільного процесу; визнання і виконання іноземних судових рішень.		
13.	Мета освітнього компонента	Надання студентам системні знання, вміння і практичні навички, які пов'язані із підготовкою і веденням судового процесу з розгляду приватноправових спорів, в яких присутній іноземний елемент і які тією чи іншою мірою підпадають під юрисдикцію двох і більше держав.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<ol style="list-style-type: none"> Освітній компонент базується на вивченні наступних освітніх компонентів: Міжнародне приватне право, Порівняльне цивільне право, Міжнародне і порівняльне трудове право. Освітній компонент є основою для наступних освітніх компонентів: Міжнародне економічне право, Адвокатура в Україні та правових системах інших країн. 		

15.	Політика академічної доброчесності	<p>Політика академічної доброчесності під час викладання курсу «Міжнародний цивільний процес» послуговується принципам, визначеним Законом України «Про освіту», Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, іншим локальним актам (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>Оволодіння здобувачами знань з курсу має відбуватись із дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права; містити посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; містити достовірну інформацію про результати власної наукової діяльності, використані методики досліджень. Недопустимим під час навчання (згідно ст. ч. 4 ст. 42 Закону України «Про вищу освіту»), є використання здобувачами:</p> <p>академічного плагіату - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;</p> <p>самоплагіату - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;</p> <p>фабрикації - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;</p> <p>фальсифікації - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;</p> <p>списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;</p> <p>обману - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;</p> <p>хабарництва - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;</p> <p>вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження освітнього курсу; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.</p>
16.	Посилання на курс в Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3905

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹																Як оцінюється РНД			
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 25	ПРН 26	ПРН 27	
ДРН 1. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм міжнародного цивільного процесу.								+		+	+			+	+		+			Практичні заняття за темами курсу
ДРН 2. Здійснювати аналіз нормативно-правових актів та міжнародних договорів, що містять норми спрямовані на регулювання цивільних процесуальних відносин з іноземним елементом та практику Верховного Суду, ЕСПЛ і тлумачити їх.		+	+			+		+	+	+	+					+				Практичні заняття за темами курсу
ДРН 3. Надавати обґрунтовані висновки щодо окремих фактичних обставин справи у якій наявний іноземний елемент.				+	+		+		+	+							+	+		Практичні заняття за темами курсу
ДРН 4. Здійснювати представницьку діяльність у			+		+			+	+		+	+	+		+		+	+	+	Практичні заняття за темами курсу

¹ Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК) ОП III

справах з іноземним елементом.																					
ДРН 5. Складати процесуальні документи визначені цивільним процесуальним законодавством та міжнародними договорами.			+	+	+		+	+			+	+	+				+	+			Практичні заняття за темами курсу

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ²	
	Аудиторна робота		Самостійна робота		
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Вступ до курсу. Поняття міжнародного цивільного процесу. предмет, метод, система та принципи міжнародного цивільного процесуального права Сучасні способи вирішення цивільних спорів з «іноземним» елементом. Вітчизняна та зарубіжна наука про міжнародний цивільний процес. Поняття міжнародного цивільного процесу. Суспільні відносини, які складають предмет міжнародного цивільного процесу. Принципи міжнародного цивільного процесу.	2	2		12	1-28
Тема 2. Джерела сучасного міжнародного цивільного процесуального права. Система джерел міжнародного цивільного процесу: її співвідношення із системою джерел МПрП. Характеристика міжнародних договорів, що містять норми міжнародного цивільного процесу. «М'яке право» як джерело міжнародного цивільного процесу. Рішення міжнародних судових органів.				12	1-28
Тема 3. Гармонізація європейського цивільного процесу. Правова основа гармонізації цивільного процесуального права в державах Європейського Союзу. Огляд чинних регламентів та директив, що формують Європейський цивільний процес.	2			12	1-28
Тема 4. Правовий статус іноземних осіб у міжнародному цивільному процесі Доступ іноземців до правосуддя; міжнародні правові акти, які його забезпечують. Визначення цивільної процесуальної право- і дієздатності іноземців. Документи, які підтверджують правовий статус	2	2		14	1-28

² Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

іноземної особи; їх дослідження судом. Процедури визнання іноземних офіційних документів, які підтверджують статус іноземної особи.					
Тема 5. Представництво у міжнародному цивільному процесі Значення інституту представництва у міжнародному цивільному процесі. Особи, які можуть виступати в якості представника іноземної особи в цивільному процесі. Іноземний адвокат як представник. Директива ЄС № 77/249 про спрощення фактичної реалізації вільного обігу послуг, що надаються адвокатами. Документи, якими оформлюється судове представництво. Особливості та порядок регулювання консульського представництва.				12	1-28
Тема 6. Міжнародна підсудність цивільних справ. Поняття міжнародної підсудності. Питання, які вирішує інститут міжнародної підсудності. Поняття міжнародної загальної підсудності. Критерії її визначення. Поняття міжнародної договірної підсудності. Пророгаційна угода. Міжнародна спеціальна підсудність. Підстави визначення міжнародної спеціальної підсудності. Міжнародна виключна підсудність. Проблема «конкуренції юрисдикцій», способи її вирішення.	2	2		14	1-28
Тема 7. Судові доручення у міжнародному цивільному процесі. Судові доручення у міжнародному цивільному процесі: суть, види. Джерела правового регулювання надіслання і виконання судових доручень. Характеристика міжнародних договорів про правову допомогу. Надання правової допомоги (надіслання та виконання судових доручень) відповідно до українського права. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.	2	2		12	1-28
Тема 8. Визнання і виконання іноземних судових рішень. Визначення категорій «іноземне судове рішення», «визнання іноземного судового рішення», «виконання іноземного судового рішення». Визнання та звернення до виконання в Україні рішення іноземного суду, що підлягає	2			12	1-28

примусовому виконанню. Визнання в Україні рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню. Досвід регулювання визнання і виконання іноземних судових рішень в державах Європейського Союзу.					
Тема 9. Конвенційний механізм захисту прав людини Європейським судом з прав людини. Статус Європейського суду з прав людини. Порядок звернення до Європейського суду з прав людини. Процедура прийняття скарги Європейським судом з прав людини та її розгляд. Рішення Європейського суду з прав людини та їх виконання в національних правопорядках.	2	2		12	1-28
Тема 10. Міжнародний комерційний арбітраж. Поняття і види міжнародного комерційного арбітражу. Міжнародно-договірна уніфікація комерційного арбітражу. Міжнародні регламенти, Типовий закон про міжнародний комерційний арбітраж ЮНСІТРАЛ. Арбітражна угода та компетенція міжнародного комерційного арбітражу. Арбітражні рішення.	2			12	1-28
Всього	16	10		124	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм міжнародного цивільного процесу.	- проведення лекційних та практичних занять;	4	- опрацювання чинного цивільного процесуального законодавства; - опрацювання навчальної та наукової літератури за темами курсу; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу;	24
ДРН 2. Здійснювати аналіз нормативно-правових актів та міжнародних договорів, що містять норми спрямовані на регулювання цивільних процесуальних відносин з іноземним елементом та практику	- проведення під час лекційних та практичних занять аналізу чинного цивільного процесуального законодавства України, норм міжнародних договорів, правових позицій щодо застосування цих норм Верховним Судом та	4	- ознайомлення з правовими позиціями щодо застосування норм права, що викладені у постановках Верховного Суду; - опрацювання чинного цивільного процесуального законодавства України та положень міжнародних договорів з питань цивільного процесу;	26

Верховного Суду, ЕСПЛ і тлумачити їх.	практику ЕСПЛ.			
ДРН 3. Надавати обґрунтовані висновки щодо окремих фактичних обставин справи у якій наявний іноземний елемент.	- під час складання проектів процесуальних документів та підготовки до навчальних судових засідань формування навичок обґрунтування власної позиції студента на основі положень чинного процесуального законодавства, норм міжнародних договорів, практики Верховного Суду та ЕСПЛ;	6	- опрацювання чинного цивільного процесуального законодавства; - опрацювання судової практики за матеріалами Єдиного державного реєстру судових рішень та матеріалами ЕСПЛ;	26
ДРН 4. Здійснювати представницьку діяльність у справах з іноземним елементом.	- проведення навчальних судових засідань на основі фабул, що містяться у рішеннях по справам з іноземним елементом розглянутими судами України, з елементами здійснення представництва студентами учасників процесу;	6	- підготовка до навчальних судових засідань; - ознайомлення із визначеними фабулами та формування позиції щодо представництва відповідної сторони у справі;	24
ДРН 5. Складати процесуальні документи визначені цивільним процесуальним законодавством та міжнародними договорами.	- складання під час практичних занять проектів заяв по суті справи, письмових клопотань, судових рішень та інших процесуальних документів у справах з іноземним елементом;	6	- ознайомлення з нормами законодавства України та міжнародних договорів, що містять вимоги до процесуальних документів; - ознайомлення із зразками оформлення процесуальних документів;	24

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
	Модуль 1.	35 балів /35%	За розкладом
1.	Вирішення задач в ході практичних занять	10 балів /10%	За розкладом
2.	Тестування	15 балів /15%	За розкладом
3.	Усне опитування	10 балів /10%	За розкладом
	Модуль 2.	35 балів /35%	За розкладом
4.	Вирішення задач в ході практичних занять	10 балів /10%	За розкладом
5.	Тестування	10 балів /10%	За розкладом
6.	Модульна курсова робота	15 балів /15%	За розкладом
7.	Іспит	30 балів /30%	За розкладом

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ³	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ⁴
Модуль 1	<i>< 10 балів</i>	<i>10-20 балів</i>	<i>20-30 балів</i>	<i>35 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Модуль 2	<i>< 10 балів</i>	<i>10-20 балів</i>	<i>20-30 балів</i>	<i>35 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Іспит	<i>0-5 балів</i>	<i>5-15 балів</i>	<i>15-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, задачі виконані із значними помилками або не виконані	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, задачі виконані з помилками	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, задачі виконані	Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, задачі виконані

5.3. Формативне оцінювання:

³ Зазначити компонент сумативного оцінювання

⁴ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2.	Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
3.	Проходження тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань та підготовки до складання заліку (іспиту)	Регулюється студентом самостійно
4.	Захист курсових робіт	Через тиждень після їх здачі
5.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять	На протязі всього семестру

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела

Нормативно – правова база

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р// ВВР, 1996, № 30, ст. 141.
2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. (в редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017 р.) // ВВР, 2004, № 40-41, 42, ст.492.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. (в редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017 р.) // ВВР, 1992, № 6, ст.56.
4. Закон України “Про міжнародне приватне право” від 23.06.2005 р. // ВВР, 2005, № 32, ст.422
5. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1994 р. // ВВР, 1994, № 25, ст.198
6. Типовий закон ЮНСІТРАЛ щодо міжнародного торговельного арбітражу. ООН; Типовий закон, Міжнародний документ від 21.06.1985 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_879
7. Закон України “Про судоустрій та статус суддів” від 02.06.2016 р. // ВВР, 2016, № 31, ст.545.
8. Закон України «Про судовий збір» від 08.07.2011 р. //ВВР, 2012, № 14, ст.87.
9. Закон України “Про виконавче провадження” від 02.06.2016 р. // ВВР, 2016, № 30, ст.542.
10. Конвенція з питань цивільного процесу ООН; Конвенція, Міжнародний документ, Нота від 01.03.1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_083/stru2/conv
11. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів. Гаазька конференція з МПП; Конвенція, Міжнародний документ від 05.10.1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_082
12. Конвенція про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних або комерційних справах. Гаазька конференція з МПП; Конвенція, Міжнародний документ від 15.11.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_890
13. Конвенція про отримання за кордоном доказів у цивільних або комерційних справах. Конвенція, Міжнародний документ від 18.03.1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_922
14. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах; Конвенція, Міжнародний документ від 22.01.1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009
15. Європейська конвенція про інформацію щодо іноземного законодавства. Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 07.06.1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_112
16. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004
17. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // ВВР, 2003, №№ 40-44, ст.356.

18. Порівняльний цивільний процес : навчально-методичний посібник / Т. В. Заварза, С. М. Бервено, Л. В. Новікова, К. М. Тоцька. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 156 с.
19. Васильєв, С. В. Порівняльний цивільний процес: підручник. - К. : Правова єдність : Алерта, 2015. - 352 с
20. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар. Вид. 3-ге, перероб. та доп. / За заг. ред. д.ю.н., професора академіка Академії наук вищої школи України М.М. Ясинка. Київ : Алерта, 2023. 860 с.
21. Цивільне процесуальне право України: підручник. Вид.2-ге, переробл. Та допов. : у 2 т. / за загальною ред. д.ю.н., професора, академіка М.М. Ясинка. Київ: Алерта, 2021.
22. Цивільний процес : навч. посіб. / кол. авт. : К. Р. Резворович, О. С. Юнін, М. П. Юніна та ін. – Дніпро : ДДУВС, 2023. – 224 с.
23. Цивільне процесуальне право України (Особлива частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 240 с
24. Ontario Civil Practice, volume 1, 2011, 1650 p.
25. Кудрявцев Е.В. Гражданское судопроизводство Англии. Москва: Издательский дом «Городец», 2008. – 320 с.
26. Новый гражданский процессуальный кодекс Франции/ отв. ред.. А. Довгерт. Киев: Истина, 2004. 544 с.
27. Романова О. Н. Международный гражданский процесс : курс лекций для магистрантов специальности 1-24 81 03 «Правовое регулирование внешнеэкономической деятельности» / О. Н. Романова. – Минск : БГУ, 2015. – 78 с.
28. Аболонин Г.О. Гражданское процессуальное право США: монографія. Москва: Волтерс Клувер, 2010. 432 с.

Методичне забезпечення

29. Міжнародний цивільний процес. Конспект лекцій. 3-4 курс, бакалавр, спеціальність 293 "Міжнародне право", 2020 р.
30. Міжнародний цивільний процес. Методичні рекомендації до практичних занять. 3-4 курс, бакалавр, спеціальність 293 "Міжнародне право", 2020 р.
31. Міжнародний цивільний процес. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. 3-4 курс, бакалавр, спеціальність 293 "Міжнародне право", 2020 р.

Додаткові джерела

32. Міжнародне приватне право: підручник / Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого ; ред.: В. П. Жушман, І. А. Шуміло. - Х. : Право, 2015. - 320 с.
33. Міжнародне приватне право: навчальний посібник / ред. С. Г. Кузьменко. - К. : Центр учбової літератури, 2010. - 316 с.
34. Захист охоронюваних законом інтересів у цивільному праві : монографія / І.В.Венедіктова.- К.: Юрінком Інтер, 2014.- 288 с.
35. Посібник зі статті 6 Право на справедливий суд (цивільна частина). Рада Європи, Європейський суд з прав людини. URL: http://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_UKR.pdf.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.president.gov.ua/> Офіційний сайт Президента України.
2. <https://mfa.gov.ua/> Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України.
3. <http://www.kmu.gov.ua/> Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

Рецензія на робочу програму (силабус)

Додаток 2

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання			
Література є актуальною			

Рецензенти:

Член проектної групи

ОП Міжнародне право Тезрова Н.О. (підпис)
(назва) (ПІБ)

Викладач кафедри

Міжнар. відносини доц. Кисельова Н.В. (підпис)
(назва) (посада, ПІБ)